

[Poul Hartling.]

det i anledning af den højtærede statsministers noget ejendommelige bemærkninger i går.

Til det mere formelle hører også, hvad der blev sagt om åbningstalen, denne vanskelige tale, som statsministeren sagde. Den højtærede statsminister sagde, at han såmænd ikke ville søge at forsvare åbningstalen, og at han modtog kritik med et åbent sind. Det var nu ikke mere åbent, end at han alligevel forsvarede talen i mange minutter med en række betragtninger og til sidst også med en opremsende ny gennemgang af talens disposition. Forsvaret for åbningstalen endte med et ord om, at åbningstalen er jo et politisk dokument, der skal stå kamp om. Det er da et synspunkt. Sagen var imidlertid, at der stod ingen kamp om den åbningstale. Enhver, der har fulgt debatten tirsdag og onsdag, vil vist give mig ret i, at den tale stod der ingen kamp om, den blev lagt til side.

Jeg har endnu en bemærkning til den form, som den højtærede statsminister gav sin svartale i går, nemlig den, at jeg synes, hans polemiske afsnit er helt uimodståelige. De følger den samme taktik som drengene i skolegården, der siger: „Æh, bæh, det kan du selv være!“ Når det går højt, så hedder det i skolegården: „Alt, hvad du siger, er du selv!“, og det slår enhver modstander ud. „Regeringen er træet.“, sådan er der sagt på et møde ude i landet, og den højtærede statsminister svarer her i folketinget: „Er det ikke snarere oppositionen, der er træet?“ Jeg påstår, at regeringen er afhængig af LO. Svaret er: „Er venstre ikke afhængig af landboorganisationerne?“ Jeg foreslår, at vi lader det ping-pong spil ligge. Det fremmer jo ingen sag, at vi vrænger ad hinanden. Det ville ikke være så vanskeligt for mig over for en lang række af de kritiske ord, som den højtærede statsminister var så venlig at ofre på mig, at finde frem til nogle svar i retning af, at han er jo ikke selv bedre, men den form for debat fører ikke til klarlæggelse af noget.

Se, det spørgsmål om at være afhængig af en bestemt organisation er ikke noget ligegyldigt spørgsmål. Det rækker langt ind i spørgsmål om folkestyrets eksistens og leveform, om forholdet mellem det folkevalgte styre og de stærke interesseorganisa-

tioner. Det er naturligt, siger statsministeren, at socialdemokratiet varetager arbejdernes og funktionærernes interesser. I sin tale fik han også et øjeblik sat lighedstegn imellem socialdemokratiet og lønmodtagerne. Det klang næsten, som om det var en valgtale; det var det måske også.

Jeg vil først sige, at min kritik går ikke ud på, at der sidder folk fra LO i regeringen eller iblandt socialdemokratiets folketingsmænd, selvfølgelig ikke. Det er vælgernes sag, hvilke enkeltpersoner de vil sætte ind i tinget, og det er statsministerens sag, hvem han vil vælge til ministre. Han må jo tage dem, han synes om, og det er jo rørende at se ham stå heroppe og glæde sig over hele energibundtet. Min kritik går derimod ud på, at regeringen for ensidigt lader sig lede af LO, og det, forekommer det mig, er synligt for alle. Der er også en organisatorisk forbindelse mellem LO og socialdemokratiet og mellem LO og den socialdemokratiske folketingsgruppe.

Så kommer vi til det tordnende argument, at i venstre sidder jo Landbrugsrådets præsident, og det er vel akkurat det samme. Nej, det er det ikke. Det kan ikke være forkert, at folk af forskelligt erhverv og også folk fra ledelsen af forskellige organisationer bliver valgt til folketinget. Det gælder i alle grupper, formænd fra fiskerierhverv, fra handels- og håndværkerorganisationer har også siddet i venstres gruppe, og der er mange parallelle eksempler her i tinget, og det er i sin orden. Det er jo vælgerne, der må bestemme, hvem de vil vælge. Men vi har ikke i venstre nogen organisatorisk forbindelse med nogen erhvervsorganisation. Der sidder ikke i venstres hovedbestyrelse fødte medlemmer fra bestemte organisationer; der deltager ikke i vore gruppemøder andre end dem, der hører gruppen til.

Men det helt afgørende er jo naturligvis, om der føres en ensidig politik. Det forekommer mig som sagt at være tilfældet, idet vi har set, at regeringen er for ensidig. Jeg synes, vi har set det ofte, og vi har hørt det ofte, måske klarest udtrykt i nogle sætninger af Hans Rasmussen — tidligere æret medlem, fremtrædende LO-leder og næstformand i socialdemokratiet — når han siger omtrent sådan, at det, vi ikke kan nå i LO ad faglig vej, det når vi i socialdemokratiet ad politisk vej. Jeg ved ikke,